

مسئلیت مدنی ناشی از تلقیح مصنوعی

نویسنده: حسن خاری بکانی

شناسنامه کتاب

عنوان: مسئولیت مدنی ناشی از تلقیح مصنوعی
نویسنده: حسین نظری بکانی
ناشر: انتشارات لیما
صفحه آرا و طراح جلد: سمهه افروخته
مشخصات کتاب: ۲۵۲ ص
شماره ان: ۱۰۰۰
نام چاپ: اول - ۱۳۹۹
سال انتشار: ۹۷۸-۶۲۲-۷۳۳۸-۰۷-۲
قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

عنوان و نام پدیدآور	سرشناسمه
مشخصات نشر	عنوان قراردادی
مشخصات ظاهری	میراث اسلامی
شایبک	تاریخ انتشار
وضعیت	۱۳۹۹
نویسی	تاریخ انتشار
یادداشت	تاریخ انتشار
یادداشت	تاریخ انتشار
موضوع	تاریخ انتشار
رده بندی کنگره	تاریخ انتشار
ردیابندی بیوپی	تاریخ انتشار
شماره کتابشناسی ملی	تاریخ انتشار
Artificial insemination, Human -- Law and legislation -- Iran	۹۷۸-۶۲۲-۷۳۳۸-۰۷-۲
Artificial insemination, Human (Islamic law):	۳۵۰۰۰:
Liability (Law) -- Iran:	۰۹۱۲۵۶۸۰۸۵۱-۴۴۹۵۶۰۰
KMH 4108 :	۳۴۶/۵۵۰۱۷:
346/55017:	۹۲۰۷۷۱۹:

آدرس انتشارات: فلکه دوم صادقه خیابان کاشانی خیابان ولیعصر خیابان رز غربی پلاک ۷ طبقه اول

تلفن تماس: ۰۹۱۲۵۶۸۰۸۵۱-۴۴۹۵۶۰۰
کلیه حقوق و حق چاپ متن، طرح روی جلد و عنوان کتاب با نگرش به قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفوان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ محفوظ است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

انتشارات لیما

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	فصل اول: مسائل حقوقی باروری مصنوعی
۱۲	شناخت بیماری‌های ناباروری
۱۳	تلقیح مصربه
۱۵	هدف لقاچ مصنوعی
۲۱	موانع پیش‌روی لقای مصنوعی
۲۳	فصل دوم: مفاهیم و مبانی بیماری‌های ناباروری
۴۱	علل ناباروری در مردان
۴۴	علل ناباروری در زنان
۵۱	پیشینه درمان ناباروری
۵۶	تلقیح مصنوعی و انواع روش‌های درمان ناباروری
۵۹	روش‌های تلقیح داخل رحمی
۶۱	روش‌های تلقیح خارج رحمی

فصل سوم: بررسی مبانی قانونی و شرعی روش‌های آزمایشگاهی درمان ناباروری	۷۹
موضع قانونگذاری ایران در خصوص روش‌های آزمایشگاهی درمان ناباروری	۶۹
چهارشنبه استفاده از روش‌های درمان ناباروری	۷۱
جواز شرعی استفاده از تزریق اسپرم (IUI) در درمان ناباروری	۷۴
عمده دلایل مخالفان نسبت به تزریق اسپرم بیگانه	۷۶
دیدگاه موافقان نسبت به اسپرم بیگانه	۸۱
جواز شرعی استفاده از روش GIFT در درمان باروری	۸۲
جمع بندی جواز شرعی استفاده از روش‌های تلقیح دانه رحم در درمان ناباروری	۸۵
جواز شرعی استفاده از روش‌های تلقیح خارج رحمی	۸۷
بیمه مسئولیت مدنی حرفه ای پزشکان	۸۹
فصل چهارم: مسئولیت مدنی ناشی از تلقیح مصنوعی	۹۷

۹۹	ارکان مسئولیت مدنی ناشی از تلقیح مصنوعی
۱۰۴	نقش تقصیر و خطای مؤسسه درمانی یا پزشک معالج در ایجاد فعل زیانبار
۱۱۴	مصادیق تحقق خطا و تقصیر مراکز درمان ناباروری
۱۳۹	زوم حفظ اطلاعات ژنتیکی و ضرورت رازداری در اهدا و دریافت جنین
۱۵۱	مفهوم ضرر، حساب در درمان ناباروری
۱۶۵	شرایط ضرر و خسارت آبل ممالمه
۱۷۷	مسئولیت پزشک نسبت به اهداگری از مردم درمان ناباروری
۱۸۱	نقش تقصیر در مسئولیت مدنی پزشکان معالج و موسسات درمان ناباروری
۲۰۰	مطلوبه خسارات واردہ به طفل در فرایند تلقیح مصنوعی
۲۱۱	تکلیف اثبات تخلف مراکز درمان ناباروری یا پزشکان عالی
۲۲۷	فصل پنجم: خلاصه مطالب و پیشنهادات
۲۳۱	منابع و مأخذ

مقدمه

اگر چه تصویب «قانون نحوه اهدای جنین به زوجین نابارور» توسط مجلس شورای اسلامی و متعاقب آن تصویب آیین نامه اجرایی مربوطه گام مهم و ارزشمندی در تبیین چگونگی فرآیند درمان ناباروری و قواعد حاکم ب آن بود و بسیاری از خلاصهای فقدان قانون خاص در این موضوع را بر طرف نداشت، لیکن این قانون نیز دارای نواقص و ابهامات عدیدهای است.

از جمله این نواقص می‌توان به مسکوت‌گذاردن مسئولیت مدنی پزشکان و موسسات و مراکز درمان ناباروری و چگونگی تحقق آن و همچنین عدم تعیین ارکان و مصادیق تحمیل مسئولیت مدنی این اشخاص اشاره نمود؛ به نحوی که در هیچ یک از مواد قانون زیور و آیین نامه اجرایی آن به چگونگی تحقق این مسئولیت و حدود و مدار آن اشاره‌ای نشده است. اما اعتقاد بر این است که عدم تصریح و اشاره به مسئولیت مدنی در فرایند تلقیح مصنوعی به معنای فقدان مسئولیت در این رممه نموده و در صورت احراز ارکان عمومی تحقق مسئولیت مدنی وفق قوانین موضوعه، اشخاص مقصود در فرایند تلقیح مسئول بوده و باید به نحو شایسته از عهده خسارات واردہ برآیند و نمی‌توانند نقص، سکوت و یا اجمال قانون را دستاویز رفع قصور و تعلل خود در انجام وظایف قانونی

قرار داده و با مستمسک قرار دادن این حریه خود را از زیر بار مسئولیت خساراتی که بوجود آورده‌اند برهانند. بدیهی است زمانی می‌توان حکم به مسئولیت این اشخاص صادر کرد که ماهیت اقدامات درمانی آنها تبیین شود. لذا تلاش شده است ضمن تبیین مفاهیم ناباروری و بررسی علل این بیما‌ی، ارکان تحقق مسئولیت مدنی پزشکان و مؤسسات در فرایند تلقیح مصنوع را تشریح نموده و با استمساک به سایر قوانین، مصاديق تحقق مسئولیت ایشان را مشخص نماییم و در خاتمه ضمن اثبات وجود مسئولیت این اشخاص، خواهد آن مسئولیت در برابر طفل حاصل از تلقیح را نیز بررسی نماییم.